

به نام خدا

زندگی بهتر با هوش سیستمی

نویسندگان

رامون لای هملنین

راشل جولان

عیسی سارینن

مترجمان

علی سیبویه

مطهره ساغری دوز

www.ketab.ir

زندگی بهتر با هوش سیستمی

انتشارات آبان پرتو

طراح جلد: سید جمال سید هاشمی

ویراستار: مریم سرعانی / ساره مرتضوی

تعداد: ۱۰۰۱ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۷۳۳۲-۸

مترجمان: علی سیبویه / مطهره ساغری دوز

صفحه آرا: سیده ندا سجادی فرد

سال چاپ: ۱۳۹۹، اول

چاپ: خراسان

سرشناسه: هامالاین، رایمو پی، ۱۹۴۸ - م.

- Hamäläinen, Raimo P., 1948

عنوان و نام پدیدآور: زندگی بهتر با هوش سیستمی / نویسندگان ریمو پی، همالین، راشل جونز، عیسی

سارین؛ مترجمان علی سیبویه، مطهره ساغری دوز.

مشخصات نشر: مشهد: آبان پرتو، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۴۲۶ ص.؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.

شابک: 978-600-787332-8

وضعیت فهرست نویسی: فایده

یادداشت: عنوان اصلی: Being better better : living with systems intelligence 2014

یادداشت: چاپ قبلی کتاب حاضر با عنوان "زندگی بهتر با هوش سیستمی" با ترجمه شهریار

آیرملوتیریژی توسط انتشارات هزاره سوم اندیشه در سال ۱۳۹۸ منتشر شده است.

عنوان دیگر: زندگی بهتر با هوش سیستمی.

موضوع: هوش اجتماعی

Social intelligence موضوع:

شناسه افزوده: جونز، ریچل

Jones, Rachel, Dr شناسه افزوده:

شناسه افزوده: سارین، اسا، ۱۹۵۳ - م.

-Saarinen, Esa, 1953 شناسه افزوده:

شناسه افزوده: سیبویه، علی، ۱۳۶۳ -، مترجم

شناسه افزوده: ساغری دوز، مطهره، ۱۳۷۰ -، مترجم

رده بندی کنگره: HM 1106

رده بندی دیویی: ۳۰۲/۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۳۶۵۵۱

۷	پیشگفتار مترجمان
۱۱	پیشگفتار
۱۵	مقدمه
۲۰	هوش سیستمی
۳۱	هشت بعد هوش سیستمی
۳۷	وعده
۳۹	فصل اول: درک سیستمی
۴۳	دیدن سیستم‌ها
۴۶	سیستم‌های اجتماعی
۵۱	تابینایی نسبت به سیستم‌ها
۵۶	عقب‌ایستادن
۶۰	سیستم‌های چندگانه
۶۵	سیستم‌هایی که نمی‌بینیم
۷۱	پرنده و کرم
۷۵	ما سیستم را ایجاد می‌کنیم
۸۴	مشاهده چیزهایی که سیستم‌ها ایجاد می‌کنند
۸۸	چالش: افزودن احساس به مشاهده
۹۱	فصل دوم: هماهنگی
۹۸	گشودن کانال‌های هماهنگی
۱۰۴	هماهنگی عاطفی
۱۰۷	هماهنگی شناختی
۱۰۹	هماهنگی فیزیکی
۱۱۲	هماهنگی با خودمان
۱۱۹	هماهنگی با دیگران
۱۲۴	خواندن نیت و انتظارات
۱۳۰	هماهنگی با سیستم‌ها
۱۳۶	از هماهنگی به بازاندیشی

۱۳۹	فصل سوم: بازانديشی
۱۴۶	درک فرآیند فکريمان
۱۵۱	مدل های ذهني
۱۶۱	نردبان استنتاج
۱۶۷	اجتناب از خودفريبي
۱۷۲	چگونه به خودانديشی بپردازيم
۱۷۴	بازانديشی بعد از عمل
۱۷۵	بازانديشی حين عمل
۱۷۷	بازانديشی اقتقادی با ذهنيت رشد
۱۸۰	اتخاذ نگاه
۱۸۳	گسترش دید نگاه
۱۸۵	چارچوبدهی و بازچارچوبدهی
۱۹۰	قراردادن خودمان به جای دیگران
۱۹۴	بهبود رفتار: از بازانديشی تا عمل
۱۹۹	فصل چهارم: تعامل مثبت
۲۰۳	ايجاد و حفظ روابط مثبت با دیگران
۲۱۰	دفاعی و پرسوجو
۲۱۶	ايجاد فضای مثبت
۲۱۸	مدیریت تعارض
۲۲۰	کاستن تنش ها
۲۲۴	توجه به نیازهای عاطفی
۲۲۸	معذرت خواهی
۲۳۱	برافراشتن دیگران
۲۳۳	واکنش متقابل
۲۳۸	تحسين موفقيت های مردم

۲۴۲		بهترین خصوصیات دیگران را شکوفا کنیم
۲۴۹		فصل پنجم: روحیه اکتشافی
۲۵۵		پذیرای عقاید و افکار نو بودن
۲۵۸		چشماني جديد
۲۶۲		کارهای جدید
۲۶۸		خلاقیت
۲۷۱		انسان‌های خلاق
۲۷۷		سیستم‌های خلاق
۲۸۰		شجاعت
۲۸۵		گسترش روحیه اکتشافی
۲۸۹		فصل ششم: واکنش مؤثر
۲۹۵		به چالش کشیدن سیستم‌های منفی
۲۹۹		سوال از وضعیت موجود
۳۰۶		باز چارچوب‌دهی نگاه به چیزهای منفی
۳۱۱		آماده‌سازی و اقدام
۳۱۲		توجه به خرده‌رفتارها
۳۱۵		داشتن یک چشم‌انداز
۳۱۸		ارتباط با دیگران
۳۲۲		اهرم
۳۲۵		اثر پروانه‌ای
۳۲۸		تشخیص نقاط اهرمی
۳۳۴		خرد نابخردانه
۳۳۹		فصل هفتم: اقدام خردمندانه
۳۴۵		اقدام خردمندانه در سیستم‌ها
۳۴۵		مسیرهای غیرمستقیم
۳۴۸		آینده‌نگری

پیشگفتار مترجمان

انسان به عنوان یک سیستم، در دنیایی از سیستم‌های گوناگون احاطه شده است. سیستم‌هایی پیچیده و با ارتباطات بسیار که در طول زمان، الگوهای رفتاری مختلفی را ایجاد می‌کنند. سیستم‌ها همان‌طور که از ما تأثیر می‌پذیرند، به شدت بر زندگی ما اثر نداشته و رفتار ما را شکل می‌دهند. اما علی‌رغم اهمیت آن‌ها در زندگی، آن‌طور که باید و شاید با مفهوم سیستم، اجزا و روابط بین آن‌ها، چگونگی شناخت ساختار رفتار و سیستم‌ها آشنا نشده‌ایم؛ به همین جهت سال‌هاست که در جامعه خود شاهد مشکلات و تصمیمات اشتباه بسیاری در سیستم‌های مختلف، از خانواده و مدرسه گرفته تا سازمان‌های کوچک و بزرگ می‌باشیم، که اگر با دقت بررسی کنیم متوجه می‌شویم یکی از علل آن عدم وجود تفکر سیستمی نه تنها در میان مدیران بلکه در بین اقشار مختلف جامعه بوده است.

در این مدت که در حوزه تفکر سیستمی مطالعاتی را انجام داده‌ایم، دغدغه اصلی ما معرفی و گسترش تفکر سیستمی به خصوص در میان عموم جامعه بوده است. باتوجه به این که تفکر سیستمی غالباً در دانشگاه‌ها تدریس شده و برخی در تصورات خود آن را با پویایی‌شناسی سیستم‌ها یکسان می‌دانند، لذا این نوع تفکر را موضوعی پیچیده و شاید حتی غیر کاربردی در زندگی

تصور می کنند. در این راستا گروه تفکر سیستمی در عمل در دانشگاه فردوسی مشهد شکل گرفته است^۱، تا با تمرکز بر تفکر سیستمی و کاربردهای آن در بهبود تصمیم گیری ها در جامعه بتواند نقش کوچکی را ایفا نماید. اما در این میان کتابی که بتواند ضمن آموزش مبانی و مفاهیم تفکر سیستمی با زبانی ساده و قابل فهم، نگاه افراد را به زندگی تغییر دهد، کمتر در دسترس بوده است. کتاب های این حوزه بیشتر بر روی ابزارهایی مانند نمودارهای علی حلقوی تأکید کرده اند و مخاطب آن ها نیز بیشتر مهندسين و مدیران سازمان ها بوده است. بنابراین معرفی و ارائه کتاب هایی که این مباحث را به زبانی ساده و عامه پسند مطرح کنند به شدت احساس می شود. علی رغم این که پیشتر تدوین کتاب هایی مانند "راهنمای مدیران برای به کارگیری تفکر سیستمی" و "مبانی تفکر سیستمی، از مفاهیم تا حلقه های علی" در جهت گسترش این دانش توسط اعضای گروه صورت پذیرفته بود، اما پس از برخورد با کتاب زندگی بهتر با هوش سیستمی، این کتاب را بسیار ساده و کاربردی برای تمامی اقشار مختلف جامعه یافتیم و عزم خود را جزم کردیم که با ترجمه کتاب در این راستا قدمی هر چند کوچک برداشته باشیم.

کتاب زندگی بهتر با هوش سیستمی با معرفی هوش سیستمی به عنوان یکی از هوش های چندگانه^۲ ضمن اشاره به فطری بودن این هوش، بر اهمیت و توانایی ارتقا آن در طول زندگی اشاره می کند. نویسندگان با بیان ابعاد مختلف هوش سیستمی و مهارت های مورد نیاز آن ها به ما کمک می کنند تا بتوانیم در زندگی روزانه با دنیای پیرامون خود ارتباط بهتری داشته باشیم و با سیستم های اطراف به صورت فعالانه ای تعامل کنیم. در این کتاب، مفاهیم مهمی مانند سیستم، اجزای آن، تأخیر، وابستگی بین اجزا، قانون اهرم ها، کل نگربودن و از این قبیل که شاید تاکنون بیشتر در کتاب های مدیریتی و مهندسی یافت می شدند به صورت شیوا و زبان ساده ای برای عموم معرفی می گردند. شگرد نویسندگان این کتاب به گونه ای

۱. برای اطلاع از آخرین خبرها از فعالیت گروه تفکر سیستمی در عمل و آموزش های مرتبط با موضوع تفکر سیستمی می توانید به کانال تفکر سیستمی در عمل: @STinP مراجعه نمایید.

۲. موضوع هوش های چندگانه پیش تر توسط هوارد گاردنر معرفی شده است.

است که با ذکر داستان‌های واقعی و تاریخی و همچنین اشاره به تحقیقات علمی، مفاهیم تفکر سیستمی و کاربردهای آن را به خواننده آموزش می‌دهند.

این کتاب می‌تواند به‌ویژه برای دانشجویان و فارغ‌التحصیلان رشته‌های مدیریت، مهندسی صنایع، MBA، روانشناسی، علوم تربیتی و جامعه‌شناسی جهت درک بهتر تفکر سیستمی مورد استفاده قرار گیرد؛ اما همان‌طور که بیان شد، موضوعات مورد بحث در این کتاب به همراه مثال‌هایی که آورده شده است، آن را به منبعی مفید برای عموم جامعه تبدیل ساخته است. همه اقشار از معلمان گرفته تا کارکنان سازمان‌ها، از خانم‌های خانه‌دار تا پرستاران، از مهندسين کارخانه‌ها تا مدیران دولتی، همه و همه می‌توانند از این کتاب بهره کافی را ببرند و با مطالعه آن، نگاه تازه‌ای به اطراف خود داشته و زندگی بهتر در سیستم‌ها را بهتر بیاموزند.

در ترجمه این کتاب سعی شده است، تا حد امکان آنچه مدنظر نویسندگان کتاب بوده است بیان شده و امالت و ترجمه حفظ شود، مگر مواردی که با فرهنگ جامعه همخوانی نداشته است که در این صورت با وسواس خاصی آن عبارات حذف‌شده یا جایگزین مناسبی برای آن‌ها در نظر گرفته شده است. همچنین جهت آشنایی هرچه بیشتر خواننده با کلمات کلیدی موجود در متن، واژگان انگلیسی در پاورقی بیان گردیده یا در صورت لزوم، توضیحات تکمیلی فارسی آورده شده است.

برای به‌ثمر رسیدن این کتاب، دوستان زیادی ما را همراهی کرده‌اند که بدون همکاری ایشان، تدوین آن بسیار دشوار و شاید غیر ممکن بود. به همین جهت جا دارد از ناشر محترم که در مراحل مختلف نشر این کتاب یاری‌رسان بوده‌اند، مراتب قدردانی و سپاسگزاری را به‌جای آوریم. همچنین از زحمات خانم‌ها مرتضوی و بهروزنیا که با صبر و حوصله، زحمت نمونه‌خوانی کتاب را کشیدند تشکر می‌کنیم.

در پایان نیز از خانواده خود که از زمان آن‌ها گذشتیم و برای کتاب صرف کردیم، قدردانی می‌نماییم.

علی‌رغم تمامی این تلاش‌ها، بدون شک این کتاب خالی از اشکال نمی‌باشد،